

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/279
KARAR NO : 1983/712

K A R A R

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Değirmenci ve arkadaşları

O L A Y : 15-5-1976 günü sanıkların; Nazımıye İlçesinde " Faşizme, milli zulume, hayat pahalılığına ve iki süper devlete karşı mücaadele" adı ile miting düzenlemek üzere ilgili merciiilere müracaatta buldukları, ancak çağrı mahiyetindeki ilânlar imzasız bulunduğundan bunların toplatılması ve mitingin yasaklanması yönüne gidildiği, buna rağmen mitingin çevre il ve ilçelerden gelen şahıslar ve sanıklar tarafından icra edildiği, kimi sanıkların yakalanamadıkları, yapılan soruşturmada olay tanıklarının teşhis ettiği 17 sanığın " bağımsız Türkiye, kahrolsun faşistler, katil iktidar, doğuda milli zulume son, bağımsız kürdistan, Fehmi Altınbilek-Eli kanlı köpek," gibi sloganlarla; propoganda ve kanunsuz yürüyüş yaptıkları, böylece kamu haklarını ırk mülâhazası ile kaldırmak ve milli duyguları zayıflatmak için propoganda yapmak ve 171 sayılı yasa'ya aykırı davranma suçlarının işlendiği ileri sürülerek Nazımıye C. Savcılığı'nca talepname ile kamu davası açılmış,

Nazımıye Sorğu Hakimliği'nce, yapılan ilk soruşturma sonunda; sanıkların üzerlerine atılı suçları işledikleri yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmakla, eylemlerine uyan TCK.nun 142/3.ve 171 sayılı yasa'nın 18/1.maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Nazımıye Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar verilmiştir.

Nazımıye Asliye Ceza Mahkemesi: 30-4-1979 gününde, 1977/42, 1979/22 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan anarşik olayları hazırladığı ve bu gün içinde bulunan sıkıyönetim ortamının hazırlandığı, 1402 sayılı yasa'nın 13.ve 15.maddelerine göre, davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği,

Elâziğ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 27-10-1980 gününde, 1980/156-200 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesi kapsamı dışında kaldığı, davada mahkemelerinin görevsiz bulunduğunu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya askeri savcılığın 18-3-1982 günlü, 1980/4248 sayılı yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 26-12-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan

'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçlardan bir bölümünün niteliğine, işleniş biçimine, devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre, MGK.nin 7 numaralı kararı 4.maddesi kapsamında olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğunu gösteren dosyada yeterli kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Bu nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Nazımıye Asliye Ceza Mahkemesi'nin 30-4-1979 günlü, 1977/42, 1979/22 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Nazımıye Asliye Ceza Mahkemesi'nin 30-4-1979 günlü, Esas-1977/42, Karar-1979/22 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26-12-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Uye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Uye
Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Uye
Mustafa Aksoy

Mustafa Aksoy

Uye
Necati Karakış

Necati Karakış

Uye
Osman Kayacan

Osman Kayacan

Uye
Ergun Argon

Ergun Argon

10.1
S.Y.